

خیابان‌های شهر رشت، در حالی که در حال احداث است.

مهری شیرمحمدی نخستین خیابان شهر رشت، «سپه» در آغاز قرن ۱۴ احداث شد. این خیابان، در زمان تاسیس به‌خاطر تخریب بسیاری از املاک خصوصی، اعتراض های زیادی را از سوی مالکان به‌همراه داشت. ولی پس از تاسیس، به عنوان یکی از تفرجگاه های مردم رشت مورد استقبال قرار گرفت.

این خیابان از میدان شهرداری رشت آغاز و تا میدان فرهنگ ادامه داشت. ابتدا نامش «خیابان سپه» بود. چندسال پس از احداث به «خیابان پهلوی» تغییر نام داد و بعد از انقلاب، نامش به «خیابان امام» تغییر فت. اکنون بناهای مسکونی و عمدتا تجاری دو سوی این خیابان، بناهای فاخری هستند که با نوع معماری متفاوت، روایتگر تغییرات شهری هستند که رخت مدنیت می پوشید. ابتدای این خیابان، نخستین داروخانه شبانه روزی کشور قرار دارد، با سردیسی از «آرسن میناسیان» نیکوکار و خیر مسیحی که «داروخانه کارون» را در رشت تاسیس کرد و جلوتر سینما انقلاب که سالهاست فیلمی از پرده اش به نمایش درنیاوده است.

جلوتر ساختمان آذربانی با آجرچینی های زیبایش که بعدها به عنوان ساختمان انتقال خون تغییر کاربری یافت و اکنون متروکه و رها شده است. ساختمانی که تنها جداره آن در فهرست آثار ملی ثبت شده است! و مهمانپذیر بهار، نخستین بنای باشکوهی که در اولین خیابان رشت احداث شد. در سوی دیگر این خیابان، هتل ساوی بود که متأسفانه تخریب و جایش بنای تجاری جدیدی سربرآورد.

از دیگر بناهای فاخر در ابتدای این خیابان، «چاپخانه زربافی» است. با درب آبی رنگش و تصویری از «ابوالحسن زربافی» موسس آن در ورودی. قدیمی‌ترین چاپخانه رشت که زربافی در سال ۱۳۱۵ خورشیدی آن را تاسیس کرد. جلوتر، نشانه هایی از سینما سعدی که تعطیل شد و سپس، عمارت جلوه. اما، نخستین خیابان رشت در زمان تاسیس با چه مشکلاتی روبرو بود؟

در آغاز قرن یاد شده، شهر رشت، به‌خاطر سرکوب جنبش جنگل از یک سو، تأثیرات جنگ جهانی و کودتای بلشویک‌ها و بمباران چندین باره رشت، بسیار آسیب دیده بود. بسیاری از مردم رشت در این بمباران ها، شبانه از شهر فرار کرده و پس از فروکش کردن تنش ها، دیگر هیچگاه به زادگاهشان بازنگشتند. برخی نیز در این فرار شبانه از رشت به قزوین و استان های همجوار، تلف شدند. احداث نخستین خیابان رشت در چنین شرایطی کلید خورد. خیابانی که باید املاک زیادی را در مسیر خود خراب می کرد تا راهی به مرکز شهر و بازار بزرگ رشت بگشاید. برخی از این املاک، مجهول المالك بودند و تملک آنها برای مدیریت شهری، زیاد سخت نبود. اما تملک توام با جبر املاکی که مالکینش رضایت به فروش نداشتند، چالش بزرگی بود.

نویسنده کتاب «تاریخچه بلدیه» درباره احداث این خیابان می گوید: احداث نخستین خیابان رشت سه سال، یعنی از سال ۱۳۰۳ تا ۱۳۰۶ خورشیدی طول

از تخریب عامدانه املاک تا قطع چنارهای تنومند

همه آنچه نخستین خیابان رشت تجربه کرد

کشید. این خیابان در زمان خود مهمترین خیابان رشت محسوب می شد.

محمود نیکویه با اشاره به تخریب بسیاری از املاک خصوصی و دولتی در مسیر احداث خیابان می افزاید: دی ماه ۱۳۰۳، در روزنامه « قرن چهارده » چاپ رشت، گزارشی با عنوان « عملیات بلدیه» درج شده که درباره طرح و اجرای

اولین خیابان رشت است. در بخش هایی از این گزارش آمده است:«برای توسعه این خیابان قسمت‌های دیوارهای مخروبه ابنیه دولتی که از بدو مشروطیت ایران خراب و منظره تاتراوری را نشان می دهد، منهدم و مقدار کل آن مسطح و جزء خیابان فوق شده برای تسطیح بقیه آن مشغول می باشند. این خیابان به طول ۳۳۰ذرع و به عرض ۱۲ذرع خواهد بود. برای سهولت کار، خط آهنی به طول ۱۵ ذرع کشیده شد که خاک و گل و پاره آجر بوسیله آن حمل و نقل بشود، به علاوه میلان مزبور شن ریزی شده است.»

نیکویه یادآور می شود: بنابر گزارش این نشریه، ساختمان های زیادی برای احداث اولین خیابان رشت تخریب شدند. بلدیه برای احداث این خیابان در زمان خود عملیات عمرانی وسیعی را آغاز کرده بود. و برای اجرای این پروژه حدود ۴۰۰ نفر عمله هر روز مشغول به کار بودند.

وی ادامه می دهد: سبک خیابان کشی در دوره پهلوی اول، ایجاد تقاطع های مستقیم بود و در مسیر راه رانچه مانع بود، تخریب می شد. اسفند همان سال روزنامه پرورش در شماره ۲۸ خود درباره تاسیس خیابان سپه مطلبی می نویسد و در شماره بعدی آن هم یادآور می شود: « چون خیابان سپه که از جلوی خانه آقا محمد هاشم بطور منحنی کشیده می شد ناقص و نامطبوع احداث و خسارت آن کلی بود، به طوری که شنیده شد، ریاست محترم بلدیه تصمیم گرفته است

زخم بسته‌های پستی در چاپارخانه‌های گیلان

مراجعه کردم انگار که مساله عادی است و تقصیری متوجهشان نیست و نه تنها هزینه اش را بر نمی گردانند، بلکه مجبور می شود دوباره متحمل هزینه ارسال شود، می گویند وسایل شکستنی را درون بسته قرار ندهید، در حالی‌که هزینه حمل

اینگونه بسته ها را بیشتر دریافت می کنند.

تنهایی پستیچی های گیلان

یکی از پستیچی های با سابقه رشت که خواست نامش فاش نشود در مصاحبه با خبرنگار ایرنا در مورد وضعیت پست مسروله ها گفت: بعد از شیوع کرونا و استقبال مردم از خریدهای اینترنتی حجم کار ما افزایش یافته ولی تعداد کارکنان همان اندازه است. وی اظهار داشت: موقع تخلیه بسته های پستی از ماشین به انبار و تجزیه به چون مقدار بسته ها زیاد و کیفیت بسته ها ضعیف است و چند بار از این سو به آن سو پرتاب می شود، محتویات گاهی بیرون می ریزد و گاهی می شکند. این پستیچی با سابقه با اشاره به این که در رشت حدود ۵۰ پستیچی فعال هستند، گفت: به دلیل حجم بالای کار و کم بودن پستیچی ها بسته های بیشتری که باید یک روزه به مقصد برسد پنج تا ۶ روز طول می کشد. وی افزود: من با ۲۵ سال سابقه با توجه به سختی کار قاتونا باید دیگر در اداره کار کنم ولی مجبورم درطول روز هشت تا ۹ ساعت کار کنم و روزانه ۱۵۰ بسته را در گرما و سرما برسانم.این مسئله هم بر کیفیت و هم بر کمیت کار تأثیر منفی دارد.

پاسخ پست گیلان برای مشکلات مشتریان

مسئول روابط عمومی پست گیلان درباره اتفاقاتی که پیرامون بسته های پستی رخ می دهد به خبرنگار ایرنا گفت: با شیوع کرونا کار پست افزایش و حجم مرسولات

که خیابان را مستقیم کشیده، نواقص آن را مرتفع تا به اماکن و خانه های اهالی خسارتی متوجه نگردد».

نیکویه اضافه می کند: عملیات اجرایی احداث اولین خیابان در یک سال اول تا حوالی زمین های قرق کارگذاری یعنی میدان حشمت فعلی (جایی که اداره ثبت قرار دارد) رسیده بود. در سال دوم، بلدیه رشت خانه های مسیر فاز دوم یعنی از قرق کارگذاری تا جاده ناصریه را خریداری و اقدام به تخریب کرد و مسیر خیابان امام را تا میدان فرهنگ فعلی ادامه داد.

این پژوهشگر یادآور می شود: نخستین خیابان رشت، پس از احداث محل گردش اهالی رشت می شود. مسیر ابتدای خیابان که بازگشایی شد، به عنوان گردشگاه شهروندان رشتی مورد توجه قرار گرفت. پس از تکمیل فاز اول این خیابان، مدتی احداث امتداد خیابان به تعویق افتاد. قرار بود این خیابان از سمت جنوب تا پل عراق ادامه یابد و از سمت شمال نیز تا پل بوسار کشیده شود ولی به دلیل مقاومت ورثه «خواجه آوادیس»- که از شخصیت های خیر و نیکوکار ارمنی بود- ناتمام ماند.

به گفته محمود نیکویه تاریخ احداث نخستین خیابان رشت، بر روی دیوار آجری «مهمانپذیر بهار» جنب ساختمان تاریخی آذربانی، به این صورت حک شده است: « این خیابان در تاریخ سنه ی ۱۳۴۴ ه. ق کشیده شد، اول بنایی است

که باتمام رسید.» این آجر نوشته نشان می دهد که ساختمان مهمانپذیر بهار اولین عمارت در اولین خیابان رشت است. این پژوهشگر همچنین می گوید: احداث اولین خیابان رشت در زمان «سرتیپ محمد حسین خان آیرام » رئیس وقت بلدیه رشت صورت گرفت. این خیابان ابتدا سنگفرش بود و بعد از سال ۱۳۱۶ خورشیدی، آسفالت گردید. این خیابان سال ۱۳۹۳ یک بار دیگر دچار تغییرات گسترده شد. آسفالت ابتدای این خیابان تا ورودی بازار بزرگ، به دستور محمدعلی ثابت قدم، شهردار وقت، کنده و در راستای ایجاد پیاده راه فرهنگی، کف پوش های بتنی شد.

خیابان امام، در سال ۱۳۹۴. نخستین خیابانی بود که قرار شد خطوط اتوبوس تندرو در آن احداث شود. قطع شبانه درختان تنومند دو سوی خیابان، اعتراض های زیادی را به همراه داشت. ولی شهردار وقت بی توجه به این اعتراض ها، با نصب میله های جداکننده فلزی برای عبور اتوبوس های بی آر تی، خیابان را مسدود کرد. اما پس از چندسال نه تنها اتوبوس های خط تندرو خریداری نشد، بلکه تصادف های منجر به فوت عابران، مدیران شهرداری را واداشت تا در انتهای سال گذشته، دوباره میله های بی آر تی را کنده و از نو مسیر مذکور را از ابتدای خیابان امام تا میدان مصلی آسفالت کنند و خطوط ویژه که پیش زمینه‌ای برای دریافت مجوز قطار شهری بود، دوباره به خاطر ها پیوست.

دهها برابر شده است که این مسئله قاعدتاً بر فعالیّت این نهاد تأثیرگذار است. مهدی سهیلی اظهار داشت: پیش از کرونا در پیک کار نهایتاً روزانه ۲ کامیون از رشت ارسال می شد اما کنون با افزایش میزان تبدلات پستی این میزان به روزی هفت تا

هشت کامیون رسیده است. وی با بیان این که پست پیشتاز باید ۴۸ ساعته و سفارشی ۷۲ ساعته برسد، رشد ترافیک مرسولات در برخی سرویس ها را باعث انباشت و تاخیر در رسیدن آنها دانست. مسئول روابط عمومی پست گیلان اضافه کرد: از آنجایی که طبق قوانین استخدام کشوری اجازه استخدام و جذب نیرو نداریم از توان بخش خصوصی برای توزیع مرسولات مردم استفاده کرده ایم و برای تسریع در فرآیند تجزیه و باربری سریع تر در قسمت مبادلات پستی نیز از نیروهای شرکتی استفاده کرده ایم. سهیلی در خصوص پاره بودن بسته های حاوی کتاب گفت: کتاب نباید با پاکت ارسال شود و متنوع اعلام شده است.

وی در مورد مفقود شدن برخی اقلام از درون بسته های پستی خارجی نیز اظهار داشت: با بررسی های صورت گرفته مشخص شده مقفودی وسایل از بسته ها در گمرک خارجی صورت گرفته است. اینکه پاسخ پست گیلان چه میزان از سوالات و مشکلات در برمی گیرد را باید با تفکار عمومی واگذار کرد، اما به طور حتم عواملی همچون افزایش ناگهانی و چشمگیر مرسولات پستی ناشی از همه گیری ویروس کرونا و البته کمبود و محدودیت های نیروی انسانی در ادارات پست که بیشتر برابر با نیازهای معمولی تعریف شده بودند، می تواند بر عملکرد این نهاد اثر گذار باشد.

اما این مسئله نباید زمینه را برای آسیب به دارایی مردم که همچون امائتی در دستان پست قرار دارد فراهم کند و باعث خسارات مالی و حتی روحی به آنان شود. لازم است مسئولان برای افزایش کیفیت و ارتقا‌حمل و نقل پستی و‌بازآفرینی اعتماد مردم‌نخست برای تأمین نیروی انسانی کافی چاره جویی کنند و دوم آنکه همواره خود را پاسخگوی مراجعین و مشتریان در هر دوسوی مبدا و مقصد بدانند.

رشد ۱۴۷ درصدی خریدهای اینترنتی

مدیرکل پست استان گیلان نیز درباره وضعیت پستی استان به خبرنگار ایرنا گفت: میزان خریدهای اینترنتی در استان در ۶ ماه نخست امسال در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته با رشد ۱۴۷ درصدی همراه بوده است.

مهدی سبحانی با اشاره به شیوع کرونا و افزایش رغبت مردم به خریدهای غیرحضوری و آنلاین اظهار داشت: در نیمه نخست سال جاری پست گیلان با ترافیک سه میلیون و ۱۸۶ هزار و ۴۵۰ مرسوله صادره مواجه بوده است. وی ادامه داد: این مرسوله‌ها شامل پست سفارشی، پیشتاز، ویژه، عادی و تجارت الکترونیک است و با توجه به شرایط شیوع کرونا، در حال حاضر ترافیکی بالغ بر پنج و نیم میلیون مرسوله (صاحره و وارده) در استان ثبت شده است. بی شک اداره پست در عصر کنونی خاصه پس از بحران کرونا نقش مهمی را در جابه جایی مرسولات دارد و از سویی افزایش کار پست با افزایش درآمد است. انتظار مردم این است که این حوزه کاربردی با ساماندهی بیشتری همراه باشد.

آگهی مناقصه

اتکا استان گیلان در نظر دارد جهت امور نگهدیانی از فروشگاه اقدام به عقد قرارداد با شرکتهای متقاضی نماید.فلذا از شرکتهای حفاظت فیزیکی دارای مجوز پلیس پیشگیری استان دعوت به عمل می آید تا تاریخ ۱۴۰۰/۰۸/۰۵ نسبت به دریافت، تکمیل و تحویل فرمهای شرکت در مناقصه اقدام نمایند.

اتکا در قبول و یا رد پیشنهاد مختار می باشد.

شماره تماس مدیریت بازرسی استان: ۰۹۱۹۸۲۳۵۷۰۱

۳

دوشنبه ۳ آبان ۱۴۰۰

نگاه روز

مطالبات گیلانی ها از بیستمین استاندار

گیلان امروز– دولت بالاخره بعد از حدود دو ماه از آغاز به کار خود چهارشنبه هفته گذشته «سدالله عباسی» را به عنوان بیستمین استاندار استان گیلان و هفتمین استاندار بومی بعد از پیروزی انقلاب اسلامی انتخاب کرد.

«سدالله عباسی» متولد سال ۱۳۴۰ در روستای هولکه بخش چاپکسر شهرستان رودسر و دارای مدرک دکتری تعلیم و تربیت و برنامه ریزی است. در کارنامه کاری عباسی وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در سال پایانی دولت دوم محمود احمدی‌نژاد، معاونت توسعه و مدیریت منابع همین وزارتخانه و نمایندگی رودسر و املش در ادوار هفتم و هشتم و دهم مجلس شورای اسلامی دیده می‌شود. انتخاب یک استاندار بومی از مهم‌ترین مطالبات گیلانی‌ها بود که متأسفانه در دولت گذشته مورد توجه قرار نگرفت و همین موضوع در حدود چهار سال گذشته بیشترین آسیب را به این استان وارد کرد. استان گیلان با وجود برخورداری از مواهب طبیعی و خدادادی بسیار، متأسفانه با کوهی از مشکلات در بخش‌ها و حوزه‌های مختلف مواجه است که همه این مشکلات زیر پوشش سبز این استان مخفی شده‌اند. شاید استفاده از کلمه فقر برای استان سرسبزی همانند گیلان بهترین و کامل‌ترین توصیف از وضعیت این استان در سایه همه ثروت‌ها و سرمایه‌های طبیعی همانند کوه، دریا، جنگل، هم مرز بودن با کشورهای حاشیه خزر، برخورداری از ظرفیت‌های بالای کشاورزی، صنعتی، فرهنگی و از همه مهم‌تر نیروی انسانی جوان و متخصص باشد. مواهبی که در سال‌های گذشته برای توسعه این استان نه تنها مورد توجه قرار نگرفت بلکه شاهد به تاراج رفتن آن نیز بوده‌ایم. استاندار جدید کار سختی در گیلان دارد زیرا امروز همه نگاه‌ها به برنامه و عملکرد این گزینه بومی است. یکی از مهم‌ترین کارهایی که عباسی بعد از تکیه بر صندلی استانداری گیلان باید در اولویت قرار دهد رسیدگی به مطالبات

به حق مردم این استان است که در همه این سال‌ها به ویژه در دو سال اخیر رنج بسیاری از عملکردهای نادرست مسئولان ارشد را تحمل کرده‌اند. یکی از چالش‌های مهمی که استاندار جدید گیلان با آن مواجه است این بوده که استان با وجود همه سرمایه‌ها، امروز به عنوان یکی از پیرترین استان‌های کشور محسوب می‌شود و عدم توجه به فرزند آوری در این استان افق روشنی برای آن ترسیم نکرده است و از سوی دیگر نیروهای جوان متخصص آماده به کار گیلان در این سال‌های اخیر نتوانسته‌اند شغلی مناسب برای خود یافته و این موضوع آسیب‌های اجتماعی فراوانی برای این استان به دنبال داشته است.

تعطیلی بسیاری از کارخانجات صنعتی گیلان که روزی این استان به عنوان قطب تولید محصولات آن در کشور مطرح بود و بیکاری هزاران کارگر و به بغما رفتن سرمایه‌های این کارخانجات از یک طرف، نبود برنامه مناسب در سال‌های اخیر برای استفاده از ظرفیت‌ها، همسایه بودن گیلان با کشورهای حاشیه خزر که بازار خوبی برای محصولات تولید داخلی به ویژه در بخش کشاورزی است، نشان می‌دهند که عباسی در سمت استانداری گیلان کار سختی در پیش دارد.

بهرام قربانپور یکی از فعالان رسانه‌ای گیلان در گفتگو با مهر اظهار کرد: این استان با توجه به موقعیت جغرافیایی و همچنین برخورداری از منابع و ظرفیت‌های ارزشمند در بخش‌های مختلف متأسفانه در جایگاه واقعی خود قرار ندارد لذا می‌طلبد استاندار جدید به صورت جهادی و میدانی کار کند.

وی با بیان اینکه مهم‌ترین انتظاری که از استاندار منتخب می‌توان داشت بهره گیری از افراد انقلابی، دلسوز و کارآمد در ادارات به ویژه انتخاب فرمانداران توانمند است، افزود: ساماندهی ساختار اداری و مدیریتی باید در اولویت باشد.

قربانپور در ادامه با تأکید بر اینکه هرگاه بدنه اداری و مدیریتی سالم، متخصص و کارآمد شد مابقی بخش‌ها در ریل پیشرفت قرار می‌گیرد، گفت: استاندار جدید باید به این موضوع مهم توجه ویژه داشته باشد که برای توسعه و پیشرفت گیلان نیازمند داشتن تیم قوی در همه بخش‌ها است.

یکی دیگر از شهروندان گیلان در گفتگو با مهر با اشاره به چالش‌های استان گیلان در زمینه زباله و پسماند، اظهار کرد: مدیریت پسماند و فاضلاب در گیلان به شدت نیازمند اقدامات فوری است. مریم نیازی با اشاره به اینکه مناطقی که به دپوی زباله اختصاص داده شده، دارای وضعیت اسفناکی هستند، گفت: هجوم انواع فاضلاب به رودخانه‌ها، تالاب و دریا شایسته این استان نیست. این شهروند گیلانی با بیان اینکه در همین راستا احیای تالاب نازلی و رودخانه‌های استان از جمله مواردی است که باید مورد توجه قرار گیرد، ادامه داد: گذشته از محیط زیست و منابع ملی گیلان که زخم‌های کاری بر تن دارند و سال‌ها است چشم انتظار مرهم بوده، معیشت مردم این استان نیز با تنگنا روبرو است. وی با اشاره به اینکه بیکاری و تورم گردش چرخ معیشت را با سختی‌های بسیاری مواجه کرده است، افزود: این وضعیت در حالی است که افزایش مهاجرت به استان گیلان بر سنگینی مشکلات اضافه کرده است، وی تأکید کرد: متأسفانه گیلان با وجود ظرفیت‌های متعددی که دارد تا کنون نتوانسته آن گونه که شایسته است از این موهبت‌ها بهره‌مند شود. یکی دیگر از شهروندان گیلانی با تأکید بر اینکه استاندار جدید باید از نیروهای جوان، متعهد و متخصص استان استفاده کنند، اظهار کرد: استاندار جدید باید به دور از نگاه سلیقه‌ای و جناحی از نیروهای جوان گیلان در پست‌های مدیریتی استفاده کند. سجاد عباسی با تأکید بر ضرورت نگاه ویژه به حوزه فرهنگ و هنری از سوی استاندار منتخب، گفت: متأسفانه در سال‌های اخیر به ویژه در ایام شیوع ویروس کرونا این دو حوزه و فعالان آن نادیده گرفته شده‌اند. وی با بیان اینکه گویش گیلکی نیز در این سال‌ها به فراموشی سپرده شده و نیازمند احیا و توجه بیشتر است، افزود: فرهنگ و هنر نیاز هر جامعه‌ای است پس باید به ظرفیت‌ها و توانمندی‌های این دو حوزه توجه بیشتری شود.